

DEBRECEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Világban: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

A német császár állítólag a sasrenddel tüntetett ki két volt darabont ügyvivőt. Az egyik Vörös László, aki a kereskedelmi tárcát, a másik meg báró Feilitzsch Arthur, aki a földmivelésügyi tárcát kezelte Fejérváry alatt. És miért kapták a kitüntetést? Mert rendkívüli buzgóságot fejtettek ki a Németországgal megkötött kereskedelmi szerződés megkötése körül.

Mindenki tudja, hogy ezt a szerződést jogtalanul, törvénytelenül, Magyarország akaratára ellen és Magyarország kárára kötötték meg.

A buzgókodásért adott császári kitüntetés tulajdonképpen Káin bélyeg, melyet a nemzet mindig látni fog az árulók homlokán.

Nincs aki ne ismerné azt a régi tolvajfogást, hogy amikor a futva menekülő tolvajt földözbe veszik, ő maga kezd torkaszakadtából kiabálni, hogy: Tolvaj! tolvaj! Fogjátok meg!

Ehez az ócska fogáshoz nyúl nagy szorultságában Ausztria, a midőn kigyót békát kiabál Magyarországra és a magyar nemzetre s szemérmelenségében arra vetemedik, hogy mindazt a lelketlen bünt, kapzsiságot, önzést, nagyképűséget, alattomoságot, amit Ausztria elkövet Magyarország ellen, az ijedtében fűhöz fához kapkodó Ausztria—Magyarországra fogja rá.

— Jaj, fogjátok meg, mert mindjárt elszakadok az én jó bolond gyarmatomtól! — kiabálja dühösen.

És az esztelen nem veszi észre, hogy senki se marasztalja.

Boda Dezső. Ez a férfi a darabontok virágzása idején bekukkant Debrecenbe kormánybiztosnak. Mikor pedig Rudnayból „Én Rudnay” feltett kalpagu vitéz lett, Bodát Fejérváryék kinevezték budapesti főkapitánynak. Boda azóta szörnyen settenkedik a nemzeti kormány körül, hogy megmaradhasson állásában. De hiába, a szeg csak kibukik a zsákból. Boda nem tud okos dolgot cselekedni.

Legujabban megint belekötött a rikkancsokba. Megtiltotta nekik, hogy nem szabad kiabálva ujságot árulni. És rájuk uszította a rendőröket a rikkancsokra. Lám, ilyen rövidlátó ez a Boda főkapitányság! Nem veszi észre, hogy a rikkancsok erősebbek, mint ő: meg fogják őt buktatni!

Minden rossznak van jó oldala.

A chicagói rettenetes husbotrány, mely felháborította az egész világot, a magyar gazdákra nézve óriási haszonnal járhat. A förtelmek leleplezése után ugyanis az amerikai hus tröszt alighanem teljesen elveszti az európai angol és német piacot.

Milyen jó alkalom volna most előtérbe

nyomulni a magyar élelmi szerekkel! Mintha a magyarok Istene készítette volna elő ezt az alkalmat, hogy Magyarország könnyebben megszabadulhasson a féltékenyen fenyegető osztrákoktól!

Hamis vádak.

A hosszas időn át tartott ex-lex és darabont-kormány által fölforgatott jogrend meglehetősen zürzavaros állapotokat teremtett az országban. — Annyi bizonyos, hogy a parlamentnek sokat kell dolgoznia, hogy ismét a rendes viszonyok közzé terelje a közállapotokat és elvégezze a tisztogatás munkáját is, melyre a jogrend helyreállítása mellett vállalkozott.

Ebben a munkában azonban a kormány meglehetősen sok akadályra talál. A bukott rendszer hívei és letörött alakjai még egyre lesben állanak és sohasem mulasztják el az alkalmat, a mely arra kínálkozik, hogy a kormányt gyöngeséggel, megalkuvással, sőt árulással is vádolják.

Csodálatos, hogy most azok álltak be nagy, sőt a kelleténél is nagyobb hazafiaknak, akiknek 38 esztendőn keresztül minden úgy volt jó, ahogy az osztrákok akarták. A szabadelvű kormányok uralkodása alatt sohasem jutott

Dráma a Nro 55-ben.

Bardóc bácsi az élet ugynevezett hajótörteinek szürke gardájába sorozta magát és irnok volt valamelyik minisztériumban. Nagyon mellékes, hogy melyikben, oly egyformák — csekély kivétellel — ezek az ugynevezett hajótörtek, mintha csupa vérszerint való testvérek gyanánt marakodnának össze hivatali ketreceikben naponként legalább kétszer. Ez a passzus állítólag a tiszta igazságból virult ki köztudattá — Bardóc Tamásra azonban még seru illet, mert ez a kerekfejű, hallgatag, csendes hivatalnok sohasem marakodott, sohasem irigykedett és általában nem is igen látszott észrevenni, hogy rajta kívül van-e még valaki azon másodemeleti hivataloszóban, hol végtelenül szorgalmas tolla immár valami husz esztendeje szántogatta pompás, nyilegyenes sorokban a papírost, anélkül, hogy deresedő feje a másolás ez ördögi gyönyörébe belekonfundálódott volna — vagy nincsen senki? Holott pedig volt ott még két kolléga, jóval fiatalabb hivatalnok urak, mint ő — bár rendben, pontosságban, megbízhatóságban ketten véve sem értek annyit, mint ő.

Az ablak közvetlen közelében dolgozó kolléga mintegy harminc éves lehetett, s a csekély kivételek közé tartozott: nem volt szürke és nem látszott hajótörtnék. Kiritt az összes irnok urak többé-kevésbé kopott és kedvetlen táborából. Bardóc bácsi nem is értette, hogy mit keres itt ez a gondosan borotvált, finom fiatal ur. Hétiszta gallérja, kézelői, csinos ruhája, fényes cilinder kalapja, elegáns felöltője, botja, szivarszikkája, órája, körömtisztító ollója és nyulánk alakjának

többi díszei — mind nem idev-lók, mind nem a szegény hajótörtnék jellemzői, hanem a finom fiatal urat, ki csak tévedésből tartózkodik a Nro 55-ben (második emelet jobbra) és nemsokára okvetlen el fog menni.

De nem ment. Tíz hónapja elmúlt, hogy jött, elfoglalta helyét az ablak mellett és dolgozni kezdett. Bardóc bácsi látta, hogy munkája silány piszmozgásnál alig egyéb, de mivel hamarosan arról is meggyőződött, hogy az irodaigazgató ő nagysága egy szót sem szól e jócskán hasznavehetetlen piszmozgás miatt, eldöntötte, hogy ez a finom fiatal ur afféle protekciós kolonc és nyilván muszáj volt ide bedugni. Hát hiszen tőle itt lehet ezer esztendeig: észre sem veszi. Mindenki igazítsa a maga dolgát. Ő, a kitűnő hivatali chronométer, ezután is pontosan fog forogni a maga kicsi köröskéjében és rá sem hederít az új kollégára, kit szentjánosi és nyékládházi János Kázmér lovagnak hívtak. Ez a hosszú név díszlett a névjegyein. Tehát ugynevezett jóházból való fiatal ur. És tehát holtbizonyos, hogy a nevén kívül vagy semmit sem örökölt a szüleitől, vagy ha örökölt, elverte az utolsó garasig, s derékban kettéroppanva, benyomódott ide koloncnak és haszontalan herének a szorgalmasan dolgozó méhek közé. Ő maga a legszorgalmasabban dolgozó méhek eleje lévén, joga van nem látni a herét és fityülni rá.

Igy is cselekedett. Nem állt szóba a finom fiatal urral. Némán üdvözölte, ha jött, némán, ha ment. Titokban boszankodott, hogy „Kázmér lovag” sohasem jött hamarabb reggeli kilencnél és déli fél egy óra tájban már elment — megjegyzést erre a hallatlan rendtelenségre azonban nem mert

tenni, mert ez az irodaigazgató ur ő nagyságának legmagasabb jogkörébe vágott. Az pedig sohasem szólt e miatt egy árva szót sem — tehát ebből is kitéstett, hogy csak ugyan protekciós gyerek a lovag ur, akit muszáj tünni.

A Nro 55-ben dolgozó harmadik számú irnokot valami Kis Jánosnak, vagy Nagy Jánosnak, vagy minek . . . hívták. Szörnyen mindegy, hogy így hívták-e, vagy úgy, — jelentéktelen, magába huzódó, igazi sötétszürke „srájer” volt szegény feje a javából, s nyilván az marad holtig. Tanító-ságról ábrándozott, de nem érthette el a célját, mert beszédhibában szenvedett. Haroban állt a „k” és a „t” betűkkel, főleg, ha kissé izgatottabb vagy lelkesebb hangulatban volt a rendesnél. Egy-egy tüzesebb, hazafias vers annyira dadogóvá tette, hogy teljesen elakadt, s ilyenkor akárhányszor elfakadt sirva. Máskülönbén igen jóra való, igen szelíd, igen szorgalmas fiu volt. — Bardóc bácsi már két év óta legkegyelmesebb jóindulatával tüntette ki, főleg midőn azt is megtudta, hogy kicsi gázsijából özvegy édes anyját is segíyezi. Nem látott a dologban semmi banalitást, sőt nagyon meg volt hatva, hogy ezen a szerinte kutya világon akadnak néha tisztességes, derék fiuk, is nemesak holmi bitang lumpok — ugymond nagy gorombán — kik betolakodnak a munkás méhek közé és elrabolják más, érdemesebb, szegény fiatal ember szája elől azt a darabka kenyeret, melynek még penészes héját sem érdemlik meg.

Ez a vastag gorombaság nyilván az ablak mellé volt adresszálva, hol Kázmér lovag bámult szórakozott, unatkozó, álmos

eszkükbe a bukott alakoknak, hogy reformálni kellene a hadsereg kérdését.

Sohasem jutott eszükbe, hogy a választási rendszert is szélesebb alapokra kellene fektetni. Arra sem gondoltak soha, hogy az Ausztriával fenntartott vámszövetség, gazdasági fejlődésünk sirját egyre mélyebbre ássa. Soha nem látták meg, hogy az osztrák lépten-nyomon mint sérti meg a paritás elvét és miként sikkasztja el a külföldi képviselőben Magyarország államiségét és miként súlyosítja az Ausztriával egyenrangú és jogu államot, tartományi nivóra.

Ha Tisza hivei, ha a darabontok kreaturái valaha őszintén foglalkoztak volna a magyar nemzet életbevágó fontos érdekeivel ott is, ahol a nemzet érdeke az osztrák érdekekkel ellentétbe jutott: akkor tán komolyan lehetne venni azt a felbuzdulást, a mit most hirdetnek. Akkor tán hívókra is találna a krokodil köny, amit a kormány megalkuvásai miatt hullatnak, ámde így szerfölött gyanus az aggodalom. Nem lehet hitelt adni annak a kritikának, melyet a koalíciós kormány működése felett gyakorolnak, mert hiszen azt, amit ma hangoztatnak soha sem említették akkor, amikor uralmon voltak.

De különben is hirtelenkednek a kritikával. Mert nem birhat komoly alappal az a szemrehányás, hogy a jelenlegi kormány mindenben a régi nyomdokain halad. Erre azt lehetne mondani, hogy új nyomokon haladni még nem is volt ideje. A kormányváltás olyan megegyezéssel történt, hogy eddigi működése a kormánynak sem lehetett más, mert sem költségvetés, sem az ujongajánlás nem történhetett más törvények alapján, mint a régi. De ettől eltekintve még egyszer sem kísérelték

meg a törvényes állapot felforgatását. Egyetlen egyszer sem sértették meg a formát a lényeg miatt és nem igyekeztek parlamentáris felelősség nélkül kormányozni.

Nekünk úgy tetszik, hogy mégis más szelek fujnak és más idők járását érzi Ausztria, mert különben nem riadozna annyi lárma a Lajthán túl és nem fenekednék Luegertől kezdve minden osztrák politikai kupec olyan eszeveszett dühvel a magyarokra. Ugylátszik, hogy az osztrákok jobban megértik az új idők szellemét, mint azok a magyarok, akik most még mindig azért intrikálnak, hogy a husosfazék drága korszaka visszatérjen. A párturalom, a pártérdek, a pártszövetkezet, amely mindig eladta az országot azért, hogy az üzletkötésből kivegye a maga provizióját.

Ennek a boldog korszaknak a lovagjai még mindig reményvel lesik az idők változását. Kristóffyékkel Tiszáék még mindig mélyen rokonszenveznek. De nem szakították meg az összeköttetést azokkal a körökkel sem, akik a bécsi Burg körül élnek szívükben az összmonarchia ábrándjával. Keblükre ölelik mindazon munkás mozgalmakat, amelyek a felforgatást célozzák s amelyeket kioktatott politikai vigécek rendeznek.

A rothadásban kimult politikai korszak letört kalandorai nem pihennek. Nem tudják feledni az elmúlt idők boldog örömeit és nem tudják megszokni az erkölcsi halál kínzó poklát. A bosszuallás és a feltámadás reménye tölti el keblüket. A sötét zugok homályából még egyre leskednek és még egyre csinálják az új korszak ellen a hangulatot. Az eredmény, melyet elérnek nem sok, de azért ők nem csüggednek el.

Hiszzen van segítség itthon is és van segítség Bécsben is. Segítségük mindazok, akik ellenségei a magyar nemzetnek.

Ha nem így volna, akkor Kristóffy ur nem szövetkezne a nemzetközisekkel, akkor nem dicsőítenék a nemzeti-ségi parlamenti csoport ostoba kifakadásait; akkor nem volnának hamis vádak és önző agyarkodások, hanem választott erővel dolgoznánk mindnyájan hazánk boldogulásán.

A képviselőház ma, szerdán délelőtt 10 órakor ülést tartott, melyen a felirat tárgyalását folytatták. Polit Mihály a nemzetiségiek feliratának benyújtója él a zárszó jogával, mely után Ballagi Aladár előadó szólalt fel, s ezután megtörtént a szavazás és megkezdtek a felirat részletes tárgyalását.

Az ülések meghosszabbítása. A nemzetiségiek, mint értesülünk, teljes számban részt vesznek a költségvetési vitában is. A kormány, nehogy kifogyjon az időből, mint értesülünk, a költségvetés tárgyalásának megkezdésekor indítványozni fogja az ülések meghosszabbítását. Így remélhető csak, hogy a hónap végére meglesz a költségvetése. A költségvetési vitában, mint értesülünk, résztvesznek egy, esetleg két szónokkal a horvátok is.

Szabad lelkiismeret.

(Barkóczy báró beszéde.)

Ennek a mi szerencsétlen országunknak az a legnagyobb baja, hogy mindig van egy ügye, egy afférje amely a közhangulatot izgatja, a nemzeti munkát megakasztja, civódást kelt, szóval nagy károkat okoz. — Mindig akad egy-egy bolond, aki a nemzet tisztavízű kutjába követ dob és ennek az egy bolondnak a követ száz pöcsnek kell a zavart vizű kutból kihalászni. Száz böcs vesződik egy bolonddal. Így van ez sajna nálunk mindig, mert ennek a mi szerencsétlen országunknak mindig van egy ügye, amely a közhangulatot izgatja és így a nemzeti munkát megakasztja.

arceal az előtte levő akták halmára — de nem talált célba, mert a fiatal ur nem hallotta. A lovag ur általában annyira tájékozatlan volt Bardóc bácsinak iránta táplált érzelmeiről, hogy mindig a legnyújasabban kőszöntötte, s néhányszor szívaival is megkínálta.

— Nem nékem való sz ilyen uri szivar utasította vissza a szives kínálást az öreg, jól megnyomván az „uri” szó, hogy értsen belőle a tisztelt lovag ur, ha akar és ne tolakodjék.

De az bizony tolakodott és máskor is megkínálta.

Sőt midőn Bardóc bácsi, az irnokok e legszorgalmasabb virága, előrehaladott korának ugynevezett válságos fordulójához érkezvén, egy szép napon arra a megdöbbenő tapasztalatra jutott, hogy háziasszonyának, Jevgy Licht Wencelnének leánya nélkül voltaképpen semmit sem ér ez az egész bájos világ, minden ő rajta levő... és addig mindig csak másnak illatozó gyönyörűségével együtt — a lovag ur még bele is avatkozott szívének a legbensőbb ügyébe, sőt még meg ismerte érte támadni, a bolond hogy az ördög vigye el, a bácsi azt sem tudta hirtelenében eldönteni, hogy vakmerősége nagyobb-e, vagy a szemtelensége.

Az történt ugyanis, hogy midőn egy reggel ugynevezett komoly levelet írt őzv Lichtné asszonynak, melyben föltárta neki leánya, Rozálka kisasszony iránt rég táplált őszinte érzelmeit — a lovag ur egyszerre csak ott termett az íróasztala mellett, elkapta az orra elől a félig kész levelet, s oly hangosan rivalt rá, hogy belezugott a szoba:

— Nem engedhetem, Bardóc bácsi, hogy elküldje ezt a levelet!

Bardóc bácsi hátrahőkölt székén a támadásra, s az első pillanattól oly képtelen zavarba jött, hogy egész a hajáig bele-vörösödött.

— De kérem... izé... mi köze hozzá? — ordította végül, midőn valamenynyire magához tért és fel tudott ugrani az íróasztal mellől, hogy hatékonyan és férfiasan visszaverje a hallatlan tolakodást.

A lovag urnak azonban nem imponált a harcias ordítás; sőt az elragadott levelet sem adta vissza, hanem átment vele a maga íróasztalához és onnan szolt rá a még jobban kivörösödő öreg legényre:

— Úljön le bácsika és ne kiabáljon! Mindjárt visszaadom magának ezt a buta levelet.

— Hallja az ur!

— Fogja be a száját! Mondtam már, hogy mindjárt visszaadom, de előbb meg kell mondanom magának, hogy én is éppen úgy jártam egy ilyen harminc esztendő kisasszonynyal, mint maga ezzel a Licht Rozáliával... érti? Nem érti. Mindjárt megmagyarázom. Hallgasson ide és ne kiabáljon, különben rosszul jár!

Hát ez sok volt! Bardóc bácsi elképedve hallotta az éles hangon fejéhez röptetett fenyegetést, s nagy megdöbbenésében inkább lerogyott, semmint leült a székre. Ettől a szemtelen embertől kitelik, hogy inzultálni fogja. Már is olyan vad szemeket vet rá, mint egy fölingereit bivaly. Tehát jobb, ha némileg enged és a szemtelenséget egyelőre nem veri vissza férfiasan.

— Mindenekelőtt tudja meg, ha még nem tudja — folytatta fenyegető hangon a lovag ur — hogy én is csak olyan szegény ördögnek születtem a világra, mint maga — és nem vertem el az örökségemet, mint a

hogy maga hiszi. Láttam az orra hegyén, hogy valami effélével gyanusít, azért mutogatta felém a foga fehérét mindjárt az első napon, amint ide beléptem. Az iskolákon átvergődtem és jogot akartam végezni, de nem volt rá módom... sokszor koplaltam is... Elmentem hát két haszontalan kölyök mellé egy vidéki kastélyba nevelőnek. Tudja maga mi az: nevelőnek lenni egy vidéki kastélyban, ahol a pénz az ur? Láttott maga már nagyvárosban eltévedt falusi kutyát? Ha látott, akkor némi fogalma lehet róla, hogy mi egy fellúvalkodott milliomos házában az a rongyos fiatal ember, akit nevelőnek hívnak. Ennek a pöffeszkedő családnak volt egy vén kisasszony tagja is; amolyan távoli rokon, de szintén gazdag. Lehetett valami harminc éves. Nos, hát ez a harminc esztendő vén kisasszony, akinek gömbölyű, kővér nyakán állandóan ott ragyogott egy drága gyémánt collière... ki-tüntetett kedveskedéseivel és mindenképpen kimutatta, hogy legmagasabb tetszését megnyertem és éppen nem volna ellenére, ha jóindulatát komolyan venném. Meghánytam-vetitem a dolgot és azt gondoltam, hogy hátha ez az a bizonyos nagy szerencse, mely mellett — állítólag — mindenki elmegy egyszer az életben s ha meg nem ragadja, elveszti mindörökké. Azt gondoltam, mert azt tapasztaltam, hogy a pénz a világon a legnagyobb hatalom; tehát ostoba lennék, ha megszerzését elmulasztanám. Veszteti, elvégre semmit sem veszthetek. Így történt, hogy titokban udvarolni kezdtem a kisasszonynak, helyesebben szólva: nem berzenkedtem a nyájaskodásai ellen, hanem türtem, hogy azt legyen velem, amit akar. Négy hónapig tartott ez a fejetejére állított idill, melyben én voltam a szelid

A legújabb nemzeti ügyek között egy beszéd szerepel, amely izgatja a liberális lelkiismeretet és amelyből egy jól megindokolt interpelláció erejéig parlamenti affér is származott. Voltaképpen ez a beszéd, amelyről már is több szó esett nálunk, mint Ciceró leghíresebb szónoki remekéről: értéktelenebb mint egy falusi kántor rigmusos fölköszöntője, de van benne valami, ami megdöbben. Ez a valami a középkori sötétség, a lelkiismereti szabadság támadása, hadüzenet a haladásnak és a fölvilágosultságnak, szóval: sötétség a szavakban és bennük rejülő gondolatokban. A ormos-macska törődött volna ezzel a középkorból való igazán posthumus beszéddel, ha nem azoknak a testületében hangzott volna el, akik hivatva vannak gyermekeinket nevelni és a szebb, a boldogabb Magyarország szellemi alapjait lerakni. És ki törődött volna e szónoki remekkel, ha véletlenül nem olyasvalaki mondta volna, aki a kultuszminiszter becsül: személyét volt hivatva képviselni ott, ahol ez a sötét beszéd elhangzott.

Tehát a hely és a kultuszminiszter kiváló személyiségéhez kapcsolt aggodalmas vonatkozások adtak fontosságot ennek a beszéd formájában megszületett tapintatlanságnak, amelyet máris elhárított magától Apponyi Albert gróf, Magyarország vallás- és közoktatásügyi minisztere, kulturánk zászlóvivője, ianügyünk legfőbb és leghivatottabb öre.

Ilyenformán az a szerencsétlen beszéd csak volt fontos és ma már nem az. Mert egy miniszteri osztálytanácsos magángondolkodása (ha még oly furcsa is) nem lehet fontos még a mi országunkra nézve sem. No de akár fontos ma már az a beszéd, akár nem: lehet, sőt kell róla beszélnünk. Mert a beszéd tartalmában van egy gondolat, vagyis inkább egy eszme, amely éppen olyan megcsodálni való, mintha a déli korszóra krinolinban jönne ki egy urinő és nem elégednék meg azzal, hogy idejétmúlt maskarájában megtűrik ott, ahol járják, de még fennek hirdetné, hogy májól kezdve mindenkinek krinolinban kell járnia. — Ilyen *krinolin* a szóbanforgó kultuszminiszteri osztálytanácsos ur beszédében az a bizonyos vallás-erkölcsi alap a közoktatásban és pedig — mint mondá — kizárólag katolikus alapon. Hm! Hát ez mi? Persze, hogy krinolin. Mert

vallásosan nevelni a fiatalságot lehet oktatási irány, de oktatás címén katolizálni akarni ma, amikor egyenjogusított felekezetek vannak az országban és ezek az egyenjogusított felekezetek — hála az égnek — békességben élnek egymással, olyan törv., amely fenekestől felfordítaná ezt a szerencsétlen országot és gyűlölésbe kergetné a nemzet fiait.

Ez azonban csak a praktikum szempontjából jelentkező abszurditása a nevezetes beszédnek. Az igazi liberális szempontról azonban még kiáltóbb az az eszme amelyet a miniszteri osztálytanácsos ur — most már hála istennek, kifejezetten pusztán a maga szakállára — hirdet. A fölvilágosultság emelkedett nézőpontjából ugyancsak törpe emberkének néz ki a miniszteri osztálytanácsos ur, aki a rohanó idők Phaeton-szekekrét vissza akarja fordítani a multba, ki akarván oltani a világosság napját azzal a nagy sötétséggel, amely az ő elmaradottságában feketélik. Nevetséges törekvés. Don Quijote erőlködése a szélmalomok ellen. Egy megbokrosodott Rozinante, amely versenyt akar futni a keleti ekszpressz vonattal. Igazán szánalomraméltó törekvés, amelyet csak azért, szükséges kellő világításba helyezni, mert a miniszteri osztálytanácsos ur fölfogásának — sajnos — még mindig vannak hívei, akik a haza boldogulását azon az uton vélik föltalálni, amelyen Don Quijote Sándor báró kultuszminiszteri osztálytanácsos ur az ő ösztövért Rozinantején utána vágatott a tegnapnak.

Nem. Az az út nem vezet előre, csak vissza. Az az út lehet érdekes, lehet kellemes (különösen egyoldalú szempontból), de nem lehet egy fejlődni vágyó nemzet előhaladásának az útja. Mert ha igaz az, hogy csak szabad nemzet lehet boldog, akkor képtelenség föltételezni, hogy a lelkiismeret szabadsága nélkül igazán szabadabb lehet ez az ország, ez a küzdő nemzet. Annyi lerázhatatlan bilincs van rajtunk ugyanis, ne akarja hát láncra fűzni legalább a szabad magyar lelkiismeretet a miniszteri osztálytanácsos ur. De hiába is akarná. Mert az ő törekvéseinek nincsen talaja az áldott honi televényben.

Akik eddig kétségkedtek Apponyi Albert gróf liberáliszmusában, azokra alaposan rácsáfolt ő szombaton a parlamentben.

Halász Lajos képviselő interpellációjára kijelentette a kultuszminiszter, hogy Barkóczy Sándor báró a szóbanforgó beszédet nem az ő tudtával és nem az ő megbízásából mondta el. A kormány nem fogja megtagadni azt a történelmi tény, hogy hazánkban és egész Európában civilizációja a keresztény égen épült fel. Másrészt azonban a felekezetiesség kinövésének az iskolába való bevitelét nem engedi meg. A kormány tagjairól nem lehet föltételezni, hogy a vallásszabadságot meg akarják sérteni. Nem is akadna a házbansenki, aki támogatna olyan kormányt, amely a vallásszabadsághoz hozzányul.

Ezeket mondta Apponyi Albert gróf és ezzel hatalmasan arculosapta Barkóczy báró ostoba, hülye beszédét, amely sötét ellessége a szabad lelkiismeretnek. De ez az arculosapás nem csupán Barkóczynek szól. Sokkal több Barkóczy rugkapalózik a középiskolákban, semmint ezt sejtjük . . .

A kvóta. A magyar kvóta-bizottság tegnap délután ülést tartott, melyen Széll Kálmán elnök bejelentette a magyar és osztrák hatas albizottságok által Bécsben folytatott tárgyalások menetét. A két bizottság között in merito nem történt közzeledés; mindegyek megmaradt álláspontján. A kvóta-bizottság a jelentést tudomásul vette és működését befejezetnek tekinti. A bizottság az országgyűléshez intézendő jelentésének meg szerkesztésével előadóját, Földes Bélát bízta meg. Végül az országos bizottság köszönetet mondott elnökének, Széll Kálmán és előadójának Földes Bélának.

Egyház és iskola.

Az ág. ev. egyház gyűlése. A tiszavidéki ág. ev. egyházmegye kedden kezdette meg Debrecenben közgyűlését nagy érdeklődés mellett. Az egyházmegyei közgyűlésre Debrecenbe sereglettek össze az egyházmegye lelkészei, tanítói csaknem teljes számmal. A vendégeket és az egyházmegye felügyelőjét dr. Meskó László országgyűlési képviselőt Materny Lajos főesperes és a presbiterium fogadták. A közgyűlés délelőtt 9 órakor isteni tisztelettel kezdődött. Istenisztelet után az ág. ev. iskola nagytermében kezdetét vette

Hero és a vén kisasszony volt a bátor Leander, ki átuzta miattam a Hellespontust. Egy este valahogy meghültem és tudógyuladás! kaptam. Hat hétig feküdtem a kástélyban, akkor rám untak és mivel még mindig beteg voltam, a közeli megyeszékhely kózházába küldtek. Ott feküdtem még három hétig. Midőn pedig lefogyva és lesoványodva ismét beállítottam a kastélyba, hogy állásomat elfoglaljam: a család végig nézett rajtam és fejét rázta. A vén kisasszony végignézett rajtam és szintén a fejét rázta. De ebben több volt a szánalmas guny, semmint a részvét. Azután kezembe nyomtak vágkielégítés fejében ötven forintot és kijelentették, hogy el vagyok bocsátva, nem veszik többé igénybe szolgálataimat. A kisasszony külön is kiküldött tíz forintot, de ezt a nyomorult papirdarabot darabokra téptem, rátaposam a cipőm sarkával és leköttem . . .

A lovag ur hangosan elkacagta magát.

— Így jár az ember, ha fiatal és esze velejének értékét az orra határolja. Azóta gyűlölök minden vén kisasszonyt. Ezeknek már benőtt a fejük lágya és többnyire citromnak tekintik a vigyázatlan bikficet, aki körmeik közé kerül. Nekem az egészségem veszett oda, hogy majdnem elpatkoltam, magának, bácsika, főleg a megtakarított vagyonszája veszne oda ennek a Licht Rozáliának a körmei között. Ott lakom a szomszédban . . . láttam, hogy befonja ez a vén kisasszony, de én nem fogom engedni, hogy az én sorsomra jusson!

Kázmér lovag darabokra tépte a kezében tartott levelet és a papirkosárba szórta.

— Így . . . a hová való! És most csak annyit mondok magának, hogy verje ki fe-

jéből ezt a Licht Rozáliát, különben pórul jár, érte!

Hát ha ez nem bolond — gondolta föl háborodva Bardócz bácsi — akkor senki. Tehát nem is fog kikezdeni bolondokkal, hanem úgy cselekszik, amint jónak látja.

Nem maradt ki Licht Rozáliától. Megjelent a házban napról-napra valami öt héti szorgalmasan. Virágot is vitt a kisasszonynak, cukrot is, vallomást is, édeset, sokszor. S megdöbben öregedő szíve egy nagy gyönyörtől.

Valami hat hét múlva, egy szép napon azonban nem bocsá ották be a lakásba.

Ez még két ízben ismétlődött. Harmadszorra Rozál kisasszony feje egy percére lát hatóvá vált a félig kinyitott ajtó mögött, s hallható lett egy pillanatra a hangja is:

— Bardócz ur, ne fáradjon többé ide, — nem akarom.

— Az istenért, de hát miért?

— Nem akarom, punktum! Isten áldja!

Az ajtó becsapódott.

Az érett, szőke fej eltűnt.

A bácsika megsemmisülve kullogott odább. Oly heves fájdalmat érzett, hogy majdnem sirva fakadt. Alig várta, hogy hazaérjen a Kender utcába, hol szerény, két-szobás lakása volt és magára zárhassa mind a két ajtót: ne lássa senki, mint peregnék alá sápadt, szakállas, csunya arcán a könyvek . . .

Másnap reggel korán ment be a hivatalba. Kázmér lovagot azonban már ott találta a Nro 55-ben, még pedig utrakészen.

— Azért vagyok itt ilyen korán. Bardócz bácsi, hogy elbucuzzam magától. Nagynéném, aki pénzt adott ruhára, kosztra és sörre — mert ebben a rosszszagu hivatalban csak „ideiglenes“ voltam és csak 25 fo-

rintot kaptam — magához rendelt a gazdaságba. Gráciába pottyantam — tehát adieu maguknak, bácsi. Mondja meg Kis urnak . . . vagy Nagy urnak . . . hogy neki is adieu! Eljének boldogul. Maga pedig ne nézzen rám ilyen görbe szemekkel, hanem köszönje meg, hogy megmentettem attól a vén kisasszonytól. Megmondtam, hogy nem engedem, hogy az én sorsomra jusson. Kár lett volna magáért . . . becsületes, szorgalmas, jó ember. Tehát utána vettem magamat annak a Rozál kisasszonynak és addig nyafogtam a fülébe mindenféle számárságot, amíg szerencsésen elcsábítottam és ezzel megmentettem magát . . . érte, köszönje meg.

Bardócz bácsival egyet fordult a Nro 55. Előbb csak rámeredt az egyszerű nyereséggel beszélő finom fiatal urra, azután elordította magát, s fölragadva a hegyes papírvágó ollót, megrohanta. Meg is sebezte a fiatal urat, de az erősebb és ügyesebb volt. Egy pillanat alatt leteremtette az ordító öreg legényt a földre és kicsavarta kezéből az ollót.

— Ez a köszönet, bácsika, ez a köszönet? dörögte a fülébe.

Ezzel lekapta az asztalról a tintás üveget, s egész tartalmát a Bardócz bácsi fejére öntve, harsány kacagással kirohant az ajtón. Az irnok urak az összes szomszédos hivatal-szobákból mind a Nro 55-be siettek. Fölémelték a földről az összetintázott Bardócz bácsit, nevettek, csodálkoztak, s egy szót sem értettek belőle, miért borul az asztalra a betintázott képű öreg legény, s miért lóg olyan keservesen, mint egy gyerek . . .

Abonyi Árpád.

a közgyűlés, amelyet Meskó László dr. egyházmegyei felügyelő magvas, szép beszéd keretében nyitott meg. Beszédében ráért arra, hogy az új politikai viszonyok beálltával az ág. ev. egyházakra is kezdenek jobb idők jární. Elmondta, hogy Apponyi kultusz miniszter egy küldöttségnek megígérte, hogy a protestáns egyházak ügyeit rendezni fogja. Apponyi miniszter — ugymond — már tanujelét is adta ígretének, amencyiben 100000 koronát kölcsön vett fel erre a célra. Meskó László dr. megnyitó beszédét lelkesen megéljenzették. Ezután rátértek a tárgysorozat tárgyalására. Az elnöki tisztelet Meskó László felügyelő és Materny Lajos esperes töltötték be. Az első tárgy az esperes évi jelentésének felolvasása volt, amelyet egyhangulag tudomásul vettek. Az évi jelentés felolvasása után következett az augusztus 21. és 22. ik napján Barlangligetén (Szepesmegye) megtartandó közgyűlésre a debreceni esperességtől kiküldendő megválasztása. A közgyűlés Korbéli Géza sátoralja új helyi lelkeszt, Paulik János nyiregyházai lelkeszt, Gebauer Károly esperesi felügyelőt és Prok Gyula dr. esperesi ügyészt küldte ki a közgyűlésre. — Ezután a számvévszék jelentését tárgyalták. Azután felolvasta a jegyző a tanügyi jelentést. A közgyűlés örömdetesen vette tudomásul, hogy a debreceni egyház szép iskolát épített. — A jelentés meghallgatása után a Zsedényi alapítványra ejtették meg a jelölést. Három jelölt lett: Szabó János nyiregyházai tanító első helyen, Polster Adolf debreceni tanító második helyen és Lőrinc Mariska csáklolyi tanítónő harmadik helyen. Ekkor a délelőtti közgyűlés véget ért. Délután ismét folytatták a közgyűlést. A délutáni folyamán csupa segély és kérvény ügyeket intéztek el. A lefolyt közgyűlés első részét este 5 órakor az ünnepélyes Isteniszertat zárta be, melyen Vaterny Imre nagyváradi lelkeszt mondott beszédet. Este vacsorára a közgyűlési tagok a nagyerdei vigadóban gyűltek egybe. A gyűlés jegyzőkönyvét ma hitelesítették.

H I R E K.

— **Vármegyei választások.** Hajdu vármegye függetlenségi és 48-as megyebizottsági tagjai délután az „Angol Királynő” fehértermében értekezletre gyűltek össze, amely értekezleten Wessprémy István hadházi ügyvéd elnökelt, a jegyzőkönyvet pedig Simon Károly hadházi tanító vezette. Az értekezleten azokat az utolsó teendőket beszélték meg, amelyeket Kovács Gyula alispánhelyettesnek alispánválasztása érdekében szükségesnek láttak. Foglalkozott az értekezlet a vármegyénél betöltendő többi állásokkal is és mivel több függetlenségi pályázó nincsen, kimondotta az értekezlet, hogy a többi választásra nézve teljesen szabad kezét ad a bizottsági tagoknak, elvárva tőlük, hogy az állások betöltésénél a pályázókat illetőleg, azok szorgalma és eddigi szolgálatuk lesz az irányadó. Azután nemzetiszínű jelvényeket osztottak ki a jelenlevők között, a melyen Kovács Gyula neve áll. Végül elhatározta az értekezlet, hogy a választás napján reggel az állomásnál gyűlnek össze Kovács Gyula választói és zászlókkal vonulnak be az „Angol Királynő”-hoz, hol a párttanya lesz.

— **Új rendőrállomás.** A rendőrfőkapitány az utóbbi időben több hasznos újítást tett. A többi közt a homokkerti hidra is rendőrszemmet állított, aki ellenőrizi ott a forgalmat. A rendőrszemre szükség van ott, mert a minap is vitriolt öntöttek a hidra alatt elhaladó vonatra.

— **Meghiusult munkaszünetes.** Hétfőn délelőtt ifju Barta István kövezőmester bejelentette, hogy segédei sztrájkolni akarnak. A sztrájk mégsem következett be, mert a segédek követelését a mester megadta. Jellemző, hogy a sztrájkot megelőző hónapban 3 hétig dolgoztak csupán a segédek és 192 koronát kerestek 3 hét alatt. Iga-

zán bámulja az ember a műveltebb osztályhoz tartozók türelmét, akik 2 korona keserves napidij mellett nyomorognak, nélkülöznek, pedig nekik volna csak igazán okuk sztrájkolni.

— **Szathmári Mór jubileuma.** Szathmári Mór orsz. képviselő, a „Budapest” szerkesztője újságírói működésének harminc éves jubileuma alkalmából a budapesti újságírók egyesülete fényes lakomát rendezett. A lakomán megjelentek Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gr. Mezőssy Béla államtitkár, Justh Gyula képviselőházi elnök. Wekerle Sándor miniszterelnök, Darányi Ignác Sztevényi József és Ginatter Antal és többen. Csiky Lajos az Újságírók Egyesületének nevében Sággy Gyula mint a 48-as párt kiküldöttje mondta beszédét, majd Kossuth Ferenc intézett az ünnepelthez meleg hangú beszédet. Ugy jöttem ide, — mondotta — mint ember, úgy jöttem ide, mint talán a legrégebb újságíró azok közt, akik itt ülnek és jöttem ide, mint magyar miniszter, azért, hogy lerójam a tisztelet adóját az elvhűség, az elv-szilárdság és a becsületesség előtt. Én nem azt kívánom, hogy még husz évet érjél meg boldogan pályádon én tisztelt barátom, hanem kívánom azt, hogy mielőtt leteszad tolladat, megérhedd, hogy édes hazád, a melyért annyit küzdöttél boldog és szabad legyen. Szűnni nem akaró lelkes éljenzés és taps után Szathmári Mór szép beszédben válaszolt s köszönte meg az ünnepelést. Majd Apponyi Albert és Justh Gyula mondtak beszédet Szathmárihoz. A jubilanst az egész országból elhalmozták üdvözlétekkel.

— **Népgyűlés Hajdusámsomban.** A főszoigabírói hivatalhoz ma beadvány érkezett, amelynek aláírói népgyűlés tartására kérték engedélyt. A népgyűlés vasárnap lesz.

— **Halálos végű civakodás.** Szathmári Mór jelentik, hogy gróf Teleki Géza körtvélyesi erdejében Avram Tivadar és Nagy Ferenc erdészek szolgálat közben összevesztek s mindketten fegyverrel lőttek egymásra. A tanuk nélküli párbajban Nagy Ferenc erdész megsebesült, míg a golyója Avramot nyomban megölte.

— **Párbaj** Ma reggel párbajt vívott két uriember. A kardpárbajban B. Gy. ellenfelét az arcán sebesítette meg, mire a viaskodást a segédek beszüntették. A felek a párbaj után kibékültek.

— **Sztrájkoló kovácslegények.** A két nap óta sztrájkoló 20—30 kovácslegény ma reggel felvonulást rendezett a Piac- és a Kossuth-utcán. Rendzavarás nem történt. A békéltetés ma délután folyt le az ipartestületben, de aligha vezetett eredményre.

— **Megszökött vendéglősné.** Újvárosi Márton debreceni vendéglőst ugyancsak keserű csalódás érte felesége, akivel 7 év óta él együtt, beleszeretett Rajka Emil nevű budapesti szerelőbe. A szerelmi viszonynak az lett a vége, hogy megszökött az urától. Azonban, hogy megemlegesse, elvitt a háztól 1100 korona értékű ruhát, 2600 koronás takarékpénztári könyvet és 180 korona készpénzt. Az asszonyt a férje vallomása szerint Rajka Emil kocsin szöktette meg Szoboszlóra, az asszony innen vonatára Budapestre ment szeretőjével. A szökött asszonyt és Rajka Emilt, aki egy pesti gépgyár szerelője, s huzamos ideig dolgozott az István-gőzmalomban, a rendőrség körözi.

— **Lopás.** Gyémánt Aranka kunmadarasi szobalány panaszt tett a rendőrségen, hogy a gazdája tulajdonát képező 140 kor. értékű felöltőt ellopta valaki. A nyomozás megindult.

— **Fogas kérdés.** Nagy gondal nézegeti a vidéki atyafi az egyik kü városi utcában a házakat. Betes az ablakon, beles az udvarra, benyit majdnem minden házba, de csakhamar visszatér. Megáll az utcaszögön, meg visszafordul s nagy gondal még egyszer sorra szedi a házakat, hátha valamelyikbe elfelejtett betekinteni. Ha találkozik valakivel, megállítja, kérdezősködik s aztán csak lépked tovább s úgy szemügyre veszi a házakat, mintha csak gombostűt keresne rajtuk. Véletlenül egy uri ember jön szembe vele. Megvillan erre a szemé az örömtől,

gondolván magában: ehun jön egy okos ember, majd utbaigazit az. Meg is állítja a szembe jövő ismeretlen urat:

— Adjon isten tekintetes uram! Egy szó kérdésem volna, ha nem restelné a fáradságot.

— Mi az barátom? kérdi az uri ember.

— Hát nagy bajom volna, instálom alázattal. Egy embert keresnek, de nem lelem. Kérdezősködöm az öregeknél, nem tudják, megállítom a gyermekeket, az se tud felelni. Számár e mind. A tekintetes uramtól kérdézem meg, hogy hol lakik Gúzu Szabó Péter kereszt-komája?

Mosolyogva felelt vissza a kérdezőt:

— Bizony, nem tudom én, barátom.

— Hm — szól csalódottan — hát még maga sem tudta?

Azzal sarkon fordult és keresett tovább. S akít előtalált az utcában, mindenkitől megkérdezte:

— Hol lakik Gúzu Szabó Pater kereszt-komája? . . .

x **A gyönyörű szép új nőikézi táska már megérkeztek Mentze Áruháza Kossuth utca 4 szám.** 381—2—2.

x **Modern szálloda Debrecenben.** Örökös volt a panasz, hogy a debreceni szállodák képtelenek voltak a nap-nap mellet növekedő idegen forgalomnak megfelelni. E bajon vélt segíteni Márkus Jenő az előnyösen ismert Dréher sörcsarnok és Központi szálló tulajdonosa. A Piac utca 47. számú ház emeletét hozzácsatolta a már meglévő szállodához. A szomszédos házat a modern kor igényeinek megfelelően szobákka alakította át s minden elképzelhető kényellemmel, pazar fényvel rendezte be. A központi szálló jelenleg 36 szobából áll. 363—20—14.

x **Papa, Mama, Baba, Mentze Kossuth-utca 4. szám.** 361—8.

4664—1906. B. sz.

Ő Felsége a Király nevében.

A debreceni kir. törvényszék mint sajtó bíróság a Kerekes János kir. törvényszéki bíró elnökelete alatt Patay Ferenc kir. törvényszéki bíró Tóby István kir. törvényszéki bíró, valamint Tokay Lajos kir. törvényszéki joggyakornok mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett a vádtanácsnak 1905 évi 7947 B. szám alatt kelt vádhatározatában Kertész László ellen sajtó utján elkövetett rágalmasz vétsége miatt foglalt vád fölött a kir. törvényszéknek 1906 évi 1040 B. sz. kelt végzése folytán Dr. Ungár Aladár ügyvéd-jelölt mint Dr. Kardos Samu ügyvéd helyettese mint magánvádló képviselőjének a szabadlábbon levő vádlottnak jelenlétében 1906 évi április hó 12. napján Debrecenben megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

ítelt:

A kir. törvényszék mint sajtóbíróság szabadlábbon levő Kertész László (22 éves szül. 1884. május 16 ik napján Debrecenben, ugyanitteni lakos, magyar honos, izraelita vallású, nőtlen, hírlapíró, vagyontalan, katonára még nem volt) vádlottat az 1848. évi XVIII. 18 és 33 §-ai értelmében, mint szerzőt a Debrecenben megjelenő „Debrecen” című lapnak 1904. évi december hó 7-én megjelent 262 ik számában Gyulai József magyar állam vasuti kalauzra vonatkozólag „Halálra vert asszony” cím alatt közölt ama vád tárgyává tett közleményében egy súlyos büntény ügyében folyik a debreceni rendőrségen a nyomozás.

Az eset előzményei november elejéig nyulnak vissza.

A Vargakert I. járásban lakik Budaházi Sándor államvasuti fűtő, kinek szomszédja Gyulai József vonatvezető halálos ellensége már évek óta. — A két ellenségnek egymás mellett van a földje is és a Gyulai földjére a Budaházyénát sokkal könnyebb jární. — Budaházy nem engedte meg az átjárást, sőt feleségének is meghagyta hogy távollétében ne engedje a maguk földjén átjárni Gyulait. November első napján Budaházy nem volt otthon, mikor Gyulai szekérral hajtattott keresztül Budaházyék földjén. Az asszony elébe állott a szekérnek, mire Gyulai rászólt a kocsisra. Hajts ha agyongazolod is! Az asszony végre félre állott és bement a lakásba. Kevéssel azután

Gyulai bement Budaházi lakásába és az előrehaladott állapotban levő asszonyt összevizsgálta verte.

Az asszony ekkor beteg lett két-három orvos is járt hozzá, de segíteni nem tudták rajta és Budaháziné november hó 22-én meghalt. — A halottkém utasítására, mivel a holttest tartása egészségtelen volt, eltemették Budaházinét, de ugyanakkor a férje fejletését tett Gyulai ellen. A vizsgálatot meg is indították és könnyen lehet, hogy a holttest exhumálása is szükségessé válik, amelyben foglalt ténybeli állítások valódiságuk esetén Gyulai József ellen a büntető eljárás megindításának okát képeznek, büntöské mondja ki a B. T. K. 258 ha ütközős a 259§ szerinti minősülő nyomtatvány úján elkövetett rágalmaszás vétségében és ezért őt a Btk. 259 § a alapján azonban a Btk. 92 § alkalmazásával az 1892. évi XXVII. t. c. 3. § ban meghatározott célokra fordítandó az ítélet jogerőre emelkedéséből számított 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett lefizetendő, (behajthatatlanság a B. T. K. 53. § a értelmében megy) 4 magán fogházra átváltoztatandó, nyolevan (80) korona 16 és 1 napi fogházra átváltoztatandó, husz (20) korona mellék büntetésre itéli.

Kötelezi a vádlottat azzal, hogy Gyulai József főmagánvádló részére képviseltetési költség címén 42 koronát az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt különben végrehajtás terhe mellett, továbbá arra, hogy felme ülhető eljárási és tartási mint büntetői költségeket a m. kir. állami kincstár részére az 1890. évi XVIII. t. c. 9. § ban meghatározott módokat szerinti fizesse meg. Gyulai József, főmagánvádlót egyéb kártérítési követelésével polgári perre utasítja.

A büntetői költségeket azonban az 1890. évi XVIII. t. c. 4 § a alapján vele szemben egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánítja. A B. T. K. 277. § a és a B. P. 574 § nek utolsó bekezdése alapján elrendeli a kir. törvényszék, hogy ezen ítélet jogerőre emelkedése után indokolásával együtt, a „Debrecen“ című Debrecenben megjelenő időszaki lapnak az ítélet kézbesítése után legközelebb megjelenő száma legelején az 1848. évi XVIII. t. c. 35. §-ban meghatározott (200) kétszáz korona büntetés terhe alatt a lap tulajdonosa, illetőleg kiadója tegye közzé.

Indokok:

A kir. törvényszék a főtárgyalás adataival, nevezetesen Kertész László vádlott beisméréseivel és Gyulai József főmagánvádló eskü alatti vallomásának, valamint az 1901. szám alatt fekvő hírlappéldánnyal bizonyítottak találta, hogy Kertész László a Debrecenben 1904. évi december hó 7-én megjelent „Debrecen“ című időszaki lap 262 ik számában, mint nevezett lap munkatársa, halálra vert asszony cím alatt a következő tartalmú hírlapi közleményt tette közzé: Egy súlyos bűntény ügyében folyik a debreceni rendőrségen a nyomozás.

Az eset előzményei november elejéig nyulnak vissza.

A Varga-kert első járásban lakik Budaházi Sándor államvasúti fűtő, kinek szomszédja Gyulai József vonatvezető halálos elcsúszása már évek óta. A két ellenségnek egymás mellett van a földje is és Gyulai földjére a Budaházi ut sokkal könnyebb járni, Budaházi nem engedte meg az átjárást, sőt feleségének is meghagyta, hogy távollétében ne engedje a maguk földjén átjárni Gyulait. November első napjaiban Budaházi nem volt otthon, mikor Gyulai szerkelrel hajtatott keresztül a Budaháziék földjén. Az asszony elébe állott a szerkelnek, mire Gyulai rászólt a kocsisra: Hajts, ha agyon gázolod is! Az asszony végre félreállott és bement a lakásba. Kévéssel azután Gyulai bement Budaházi lakásába és az előrehaladott állapotban levő asszonyt összevizsgálta verte.

Az asszony ekkor beteg lett. Két három orvos is járt hozzá, de segíteni nem tudták rajta és Budaháziné november 22-én meghalt. A halottkém utasítására, mivel a holttest tartása egészségtelen volt, eltemették Budaházinét, de ugyanakkor a férje fejle-

lentést tett Gyulai ellen. A vizsgálatot meg is indították és könnyen lehet, hogy a holttest exhumálása is szükségessé válik.

Gyulai József főmagánvádló a közlemény előadott tartalma miatt emelt vádat: a Btk. 258 § a ba ütközős, a 259 § szerint minősülő nyomtatvány úján elkövetett rágalmaszás vétsége miatt Kertész László vádlott, mint szerző ellen.

Kertész László vádlott beismerte, hogy a kérdéses hírlapi közleményt ő írta, azonban védekezésül azt adta elő, hogy ő a cikk megírásánál teljesen jóhiszeműleg járt el, mert az adatokat a rendőrségnél szerezte, úgy a dolog előtte kétséges nem lévén, annak valódiságáról meggyőződést szerezni szükségtelennek tartotta.

Mint hogy a kir. ügyészség a hírlapi cikkben írt esetből folyólag Gyulai József ellen gondatlanság által okozott emberölés vétsége miatt folytatásba tett eljárást saját hatáskörében jogerősen megszüntette. Mint hogy a fennebb jelzett hírlapi közleményben foglalt tényállítás valódisága esetén Gyulai József ellen a büntető eljárás megindításának okát képezné, ekként a rágalmaszás tényálladékat megállapítja

minthogy a rágalmaszó állítás nyomtatvány úján követtetett el.

minthogy végül a magánvádló jogosított sértett indítványát kellő időben előterjesztette, beszámítást kizáró ok pedig fenn nem forog, a kir. törvényszék Kertész László vádlottat a Btk. 258 § ba ütközős a 259 § szerint minősülő nyomtatvány úján elkövetett rágalmaszás vétségében büntöské mondta ki a Btk. 259 § a alapján megbüntette.

A büntetési tétel megállapításánál enyhítő körülményül mérlegelhetett vádlott büntetlen előélete, beismerése és az a védekezés, hogy a hírlapi közleményt jóhiszeműleg írta meg.

Ezen enyhítő körülményeket súlyosító körülmény hiányában a kir. törvényszék a nyomtatványokhoz találta, hogy azok alapján a vádlottra kiszabható fogház büntetés legkisebb mértékét is túlszigorúrnak találta, miért is a büntetés kiszabásánál a Btk. 92 § at alkalmazta a vádlott büntetését fogház helyett a bűnössége fokának megfelelő pénzbüntetésben állapította meg.

A büntetői költségek és kártérítési költség megfizetésére, vádlott az elítélés folyamánként a BP. 480 és 489 §-ai alapján köteleztetett. A kártérítési címén felszámított 300 koronából az ügyvédi képviseltetési költség fejében megállapított 42 koronán felüli összeg tekintetében polgári perutrá azért utasított a főmagánvádló, mert az idevonatkozó ténykörülmények felderítése a jelen bűnper befejezését hátráltatná.

Az ítélet közzétételére vonatkozó intézkedés arra való tekintettel, hogy a büntető cselekmény időszaki nyomtatványban követhetett el a Btk. 277 § utolsó bekezdése, a BP. 574 §-a és az 1848. évi XVIII. t. c. 35 §-án alapult.

Kelt a debreceni kir. törvényszék mint büntető bíróságnak 1906. évi április hó 12-ik napján tartott üléséből.

Szűcs
elnök.

Petneházy András.
jegyző.

Végzés.

Az 1906. évi április hó 12 ik napján kihirdetett első bírói ítélet jogerőre emelkedvén a kir. törvényszék az ítélet hiteles kiadmányát a végrehajthatóság feltüntető záradék reávezetése után a vádlott erkölcsi és vagyoni bizonyítványával a kir. ügyészséghez átteni rendeli azzal, hogy költség ez ideig még nem merült fel.

Ugyanez ítélet hiteles kiadmányát a „Debrecen“ című lap legközelebbi számába leendő közzététel céljából, nevezett lap tulajdonosának megküldeni rendeli azzal, hogy azon lappéldányt, melyben az ítélet közzétételük az alírt bírósághoz 8 nap alatt a törvényes következmények terhe mellett mutassa be.

Kelt, a debreceni kir. törvényszék mint büntető bíróságnak, 1906. április hó 12-én tartott üléséből.

Petneházy András.
jegyző.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

Budapest, július 11. Justh Gyula elnök 11 óra után nyitotta meg az ülést. A kormány részéről jelen voltak Wekerle miniszterelnök, Kossuth, Jekelfalussy és Josipovitz miniszterek. Wekerle a kvóta bizottság jelentését terjesztette elő, Kossuth pedig két vicinális engedélyezéséről szóló javaslatot.

Hoitsy Pál a pénzügyi bizottság jelentését terjesztette elő. A kereskedelmi szerződések tárgyalására pénteken kerül a sor. Elnök Hoitsy Pál, Lányi Mór és Sebess Dénes képviselőket igazolja. Ezután a felirat tárgyalására kerül a sor. Ballagi Aladár előadó záróbeszédet mondott. Nagyhatalú szónoklatában történelmi tényekkel igazolja, hogy a nemzetiségek mindig a nemzet ellen s a törvény letiprására törekedtek. Benyújtott javaslatát elfogadásra ajánlja. Polit Mihály a nemzetiségek feliratának benyújtója élt a zárzó jogával, tiltakozott a nemzetiségeket meggyanúsító vádak ellen, — kéri javaslatának elfogadását. — Elnök szavazásra teszi fel a javaslatokat s a ház a Ballagi által benyújtott javaslatot fogadta el. Bródy Ernő, Buday Barna és Marjay Péter terjesztették elő interpellációikat. Ülés vége 2 órakor.

Lemondó főispán.

Brassó, július 11. Székely György brassói főispán lemondott állásáról és helyébe az uralkodó Lázár Mór grótot nevezte ki.

Kiegyezési tárgyalások.

Budapest, július 11. A kiegyezési tárgyalásoknak a magyar és osztrák kormány között július közepén kellett volna megkezdődniök, de miután az osztrák kormány a Széll Kőrber féle kiegyezést visszavonta a Rajkszráth elől, valószínű, hogy csak a hónap második felében kerül a kiegyezési ügy tárgyalás alá.

Az oroszországi helyzet.

Pétervár, július 11. A Bievi kormányzótól a hazafias liga 5000 revolvert és tört kért, hogy elnémita a forradalmi mozgalmakat. Az összekülvő huligánok kérését a kormányzó nem teljesítette.

Varsó, július 11. Szent Vladimír napjára, e hó 15 ére nagy zavargások várhatók.

Pétervár, július 11. A Duma elhatározta, hogy az állami, egyházi és korona uradalmak kisajátítandók, a föld pedig felosztandó. A reakcionáriusok a katonsi diktatúrát követelik és elsősorban a liberális lapok szerkesztőseit akarják hatalmukba keríteni.

Pétervár, július 11. Tagaurockból jelentik, hogy ott három szotnya kozák a zendülő csapatokkal szemben az ellenállást megtagadta. Sebasztopolban a tengerészek lázadtak fel. A zendülőket Baleklévába vitték. A munkások megtámadták és megrohanták a vonatot, hogy kiszabadítsák őket Kronstadtban 17 tengerész tisztet letartóztattak. Juszotkájban 1 szotnya kozákokot fogságra vetettek, mert az engedelmességet megtagadta és nem akart a tüntető munkások közé lőni. A kozákokat vasuton akarták elszállítani, de a bűnösök megtagadták ezt és végesvégig megszállták a vasuti vonalat és kényszerítették a vonatot a visszatérésre.

Pétervár, július 11. Trepov helyére Frederiket nevezte ki a cár udvari miniszterévé. A huligánok nyíltan izgatnak, úgy, hogy a lakosságot a legnagyobb félelem tölti el.

Törvénykezés.

Zsigmond Sándor ügye. Az olyan nagy port felvert bűnügy, amelynek főszereplője Zsigmond Sándor esperes volt, főtárgyalásához közeledik. A sikkasztással vádolt esperes ügyét dr. Tóth Aurél bíró referálta a vádtanácsnak, amely sajnálatos bűnpörben szeptemberben meglepő fordulat várható.

Közigazdaság.

Állatvásárok májusban. Az Országos Statisztikai Hivatal jelentése szerint a magyar birodalomban május hónapban összesen 579 országos állatvásárt tartottak, melyek közül 113 Horvát-Szlavonországra esik. Ez állatvásárokról felhajtottak összesen 584.924 szarvasmarhát, 237.583 lovat, 158.822 juhot és 149.457 sertést. Eladtak összesen 238.977 szarvasmarhát, 68.471 lovat, 97.394 juhot és 79.038 sertést. Legtöbb szarvasmarhát Nagyenyed (8880), Szászrégen (7227), Temesvár (7000), Beszterce (6216), Huszt (5615), Erzsébetváros (5580), Gyula (4905), Bánffyhunyad (4226), Magyarlápós (4100), Beregszász (2872); legtöbb lovat Temesvár (11.000), Gyula (10.550), Kula (4520), Rimaszombat (3095), Pécs (3050), Nyiregyháza (2500); legtöbb juhot Rimaszombat (6483), Nagyenyed (4698), Magyarlápós (4000), Szászrégen (3289), Lugos (3260), Gyula (2800), Szabadka (2692); legtöbb sertést Temesvár (3200), Gyula (2640), Lugos (1940), Szatmár-Németi (1857), Sopron (1385) országos vásárait hajtották föl.

Hát a híres debreceni vásár hol késik az éji homályban?

Bécsi sertés vásár. St. Marx, július 11. Felhajtott 9788 darab sertés és pedig 4755 darab zsír- és 5053 darab hussertés. Árjegyzések: elsőrendű hizott magyar sertésekért 108-110 fillérig, kivételesen 111, szedett sertésekért 103-109 fillérig kilogrammonként, élő súlyban, levonás nélkül. Az irányzat változatlan maradt.

Köbányai sertésüzlet. Julius 11. Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 115-116 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 121-122 fillérig. Fialat közép (páronként 251-320 kilogramm súlyban) 124-125 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 126-127 fillérig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammig) 125-127 fillérig. Közép (páronként 240-260 kilogrammig) 124-126 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig) 126-127 fillérig. Sertéslétszám: 1906 július 8. napján volt készlet 57.467 drb. 1906 július 8. napján felhajtott 189 darab. 1906 július 9-ik napján elszállított 586 darab, 1906 július 10-dik napjára maradt készlet 57.070 darab. A hizott sertés üzletirányzata: csöndes.

Regény-Gsarnok.

Az akácfák.

Irta: **Kazár Emil.**

Almás Bence nem birt magával, mióta Hajtó Istvánék elmentek Amerikába. A szívét a nagy messzeségből is magához huzta Hajtó Örsze. Bence szülei évek előtt elhaltak, a legényember csak magának gazdálkodott és el-elgondolta, hogy hátha Hajtó Örszének is gazdálkodni. A messzibe jutott leánynál két levélben is példázatot adott Bence, hogy ünnepre válnék a nap, mikor Hajtóék hazatérnének. Hajtó István nagy későn felelt vissza, hogy legjobb volna, ha Bence magával Örszével beszélné meg a dolgot. Nem rossz világ van itt, magyar ember is alig akad. Jöjjön ki Almás Bence.

Igy történt, hogy Almás Bence árendába adta földjét, hazát egy esztendőre és Hajtóék után ment Amerikába. Csakhogy mire odaért, Örszének hült helyét találta. A leány nem akart Bence felesége lenni; a szü-

lei — akiknek nem a legjobban ment a soruk — erőtették. A leányt a jobb módba jutott Pányi Gyurka visszavitte Magyarországra, anélkül, hogy csak egy szót is ejtett volna Hajtóéknak.

Röstelte a dolgot a messzeségből is Almás Bence. Haza nem tért volna a szülőfalujába. Eladta imitt mindenét és kívül maradt. Amerikában, ott is nagyon messze, dél felé, ahol már a jövevény magyarnak ismeretlen pálmák zöldülnek. Arra vett egy kis földet és dchányt természetelt. Olykor-olykor hallott valamit Örszéről, ha levelet írt az Amerikába szakadt Hajtóéknak. — A leányt emitt az országa feleségül vette Gányi Gyurka kovácslegény, most meg mint amerikai mezdonyvezető lett. Hajtóéknak amoda, a tengeren túl nem javult a sorsuk. Almás Bence olykor egy pár dollárt küldött nekik.

Mult az idő, jöttek az esztendők. Az öreg Hajtónét eltemették az idegen földbe. Hajtó István tovább küzdött. Almás Bence pedig már nem is hallott semmit Örszéről. O maga szintén elfelejtette.

Egyszer csak megint kap egy levelet az öreg Hajtó Istvántól. Megismerte rajta a nehéz betűvetést. Sohasem látta még ilyen reszketőkészből eredőnek. Alig bírta kibetűzni a levelet. „Jólelkű földim!” — így kezdődött. „Örszének a leánya itt sirdogál a nyakamon. Nyolc esztendő gyerek...”

Mi történt Pányival és mi történt öszsze vissza, inkább kitalálta, mintsem olvashatta a levélből Almás Bence. Négy év előtt Pányi szerencsétlenül meghalt a lokomotívon. Örsze öt hónap előtt követte a hantok alá. Az ismerősök eladták a házaspár holmiját és az árváját elküldték Amerikába, a nagyapjához. A község maga kívánta. „En meg szegény vagyok, valóságos Lázár vagyok” — panaszkodott.

Almás Bence rögtön határozott. Magához veszi Örsze árváját, fölneveli. Az öreg Hajtón is segített, de az olyan beteges volt már akkor, hogy az utat nem bírta megtenni a leánykával. Nemsokára meghalt.

A kis Örszi látására megdobbant Almás Bencének egyre ridegülő szíve. Bence visszaemlékezett, hogy a másik Örsze épen ilyen volt kisleány korában. Bizonyosan anyja képmása gyanánt fejlődik a későbbi években is. Hanem a másik Örsze pajkos gyerek, piros pufók képű. Ez olyan tekintetű, szánnivaló gyerek; az arca halvány és finom — talán a hosszú ut miatt.

Amint pihent néhány órát, csodálkozva nézett körül a nagy farm-ben.

— Sokáig kell még nekem utazni, hogy haza érjek? Megint azon a borzasztó tengeren kell menni?

— Mit mondasz kis leányom?

— Nagypó azt mondta nekem, hogy haza megyek.

— Itthon vagy, Örszike, — válaszolt Almás Bence, megsimogatta a gyermek fejét.

Az idegen kutya néz csak úgy a tanyán, mint ez a gyerek.

— Itthon...? — rebegette. — Miért nem visznek haza?

— Mert itt vannak, akik téged szeretnek. A nagypó meg én. Oh, én nagyon tudlak szeretni.

— Oh, édes anyám!

De csakis ekkor zokogott a kis leány és még egyszer, négy év múlva. Almás Bence nagy szeretettel viselte gondját.

Örszike körüljárógató az udvaron, a réten. Meg-megállt, csodálkozott. Főlnézett a levegőbe is a repülő madarak után. Minden, de minden más itt. Csak a szálló felhők ismerősök. Az első napokban gyermeki félelem és az idegenség némává tette, de azután annál többet kérdezősködött.

(Folytatjuk.)

Tessék díjtalanul árjegyzéket és mintát kérni a legjobb

Stájer férfi és női loden szövetekből

vadászoknak, erdészeknek és turistáknak, valamint mindenféle divatszövetekből, férfi és női öltönyökre, felöltőkre, esőköpenyekre a legolcsóbból a legfinomabb kivitelig a legelőnyösebben sőt első és legnagyobb Loden kivitelű cégtől **Vincenz Oblack cs. és kir. udvari szövet szállító** Graz, Murgasse No. 9/63.

Uri-ruha szöveteket,

csak szolid gyártmányt, magánvevők jóval olcsóbban beszerezhetik a szövetgyári-áruházban

Kasper Károly

Instruk 8/59 sz.
Kor. 4.80 1'15 méter tisztá gypaju nadrágszövet.
Kor. 7.80 3 m. angol, mintezett igen tartós öltönyt szövet.
Kor. 9.— 3 méter elszakíthatatlan tiszta gypaju recés scheviot kelme.
Kor. 12.— méter rendkívül finom kamgarn ruhászövet utcai és társaságban öltözködésre
Kor. 18.— 3 méter nowante öltönyt szöveve a legújabb mintákban és színben mizden időszakra alkalmas. 196-18-12

Kérjen mintaszöveteket!

Minden fáradság nélkül leggyőzőbb nyörűbb fekete fény.

986-x-2

A bőr puha és tartós marad.

globin
a legjobb és legfinomabb cipőpoliszter

Birtok eladás

Fehérmegyében!

Zsámbék melletti pusztá Felső-Eörs 400 hold prima buzatermő föld és 40 hold rét megfelelő lakásokkal, **10. 30. 50 és 100** holdas birtok részletekben terméssel együtt, felosztva kedvező fizetési feltételek mellett

ELADO.

Május hó elsejétől az egész nyár folyamán Zsámbékról Budapestre motorkocsi közlekedés, egy korona oda és vissza.

Bővebb felvilágosítással szolgál pusztá Felső-Eörs-i gazdaság; állomás Herceghalom posta Zsámbék. 241-x-1

Megérkeztek
a tavaszi idény újdonságok:

Női ruha és costum selymek
hozza való legújabb diszek.

Bluz selymek, Divatos gyapju delinek
gyönyörű választékban

Fekete gyászkelmekben
Állandó nagy raktár

jutányos szabott árakhoz

SZABÓ LAJOS FIAI
198-x-108 DEBRECEN 2

(Vászon, divat és szőnyegáruház.)
Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Visk-Várhegyi Acél-fürdő.
(Mármaros-megye.)

A verhovinai hegység legbájosabb, legkisebb részén van a **Visk-Várhegyi ACÉL-FÜRDŐ.** A legkiválóbb orvosi szaktekintélyek által elismert gyógyforrás, mely megszünteti a vérhiány mindennemű alakjait.
Kitűnő gyógyhatásának bizonyult a **Visk Várhegyi Acél-forrás.**
Különösen: a **gége, légcső, tüdő, gyomor, bél és hólyag idült hurutjainak.**

Biztos gyógyulást nyújt az aranyér, természetlenség a női- és férfi- ivarszervek bajainak.
Kérjen prospektust a VISK-VÁRHEGYI fürdő igazgatóságától.
Igazgató: **BÖHM LAJOS.**

Visk-Várhegy Mármaros-megye legszebb részén fekszik, hegyekkel körülvéve. Levegője tiszta pormentes. — A fürdő vasuti állomása: **Bustyaháza.** Egy órányira Visk-Várhegytől. A t. fürdő vendégek kényelméről gondoskodik, van, a vasuti állomásnál kocsik állanak rendelkezésre. A vendégek állandó orvosi felügyelet alatt vannak. Pontos postajarat. Fényes vendéglői helyiségben kitűnő keresztény konyha. Penzió 6-8 korona személyenként. *Szigoruan kóser konyharól is gondoskodik van.* Olesó, kényelmes lakásról azon kívül a fürdővendégek vendéglői ellátásáról is a fürdőigazgatóság gondoskodik. Gyönyörű, festői kirándulási helyek.
Kérjen prospektust!

Cook és Johnson-féle
amerikai

Patent-tyukszem-Gyűrű
(főrv. védve)

ma az egyetlen szer, mely a **borzasztó tyukszem fájdalmakat** — azonnal megszünteti és el is távolítja.

Ez ma a világ legjobb szere minden szenvedőnek ajánlatik.

1 drb. 20 fillér, 6 drb. 1 korona.
Debrecenben kapható a következő gyógyszerárakban: 385-6-1.

Legújabb találmány!

Osztr. szabad. bej.

Mindenki maga gyártja a követeket!

Cement-, fal-, kő forma
teljesen felszerelve csak **36 korona**

Egy munkás egy formával naponta 1500 követ készít. Pléhalj nem szükséges. Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártása, Brosztrák ingyen és bérmentve.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rh. D. K.
264-6-7

Balázs Ödön Csapó-utca, Füleky Pál a magyarkoronához, Kóczyán Dezső Homokker-utca, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Sziloz Ferenc az angyalhoz. — Radakovics Géza, Dr. Rothschnek v. k., Dr. Varga és Bodnár G. az aranygy-szarvuhoz, Kovács L. a fehérhatyhoz és Tóth Béla uraknál, — ugyszinte a birodalom minden gyógyszerárában és droguériájában.

Előpatak
gyógyfürdő

kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh hurutus bántalmainál. máj és lépajoknál, köszvény és csuszál, altesti pangásoknál valamint bármely az idegség alapján fejlődő betegségnél. A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyszerközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézeti, kezelés, masszázs, svéd torna diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fe. Fürdő-idény május 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olesó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olesó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50 %-al és ellátás is sokkal olesóbb. Az előpataki ásványvíz, mely a szén-savdus, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyszerköz, háznál is használható és üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Szóköldési hely Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. 342-4-4

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Szt. Radegund, Grác mellett.
gyógyhely és vizgyógyintézet.

Főlséges vidéken 750-1500 méter magas hegyek és kiterjedt fenyvesek között, számtalan erdős sétány, kitűnő ivóvíz, enyhe edző éghajlat por nélkül. — Pavillonrendszer. — Tudományos vizgyógyimód, speciális masszázs emésztési zavaroknál, villanyozás, villanyos és szénsavas fürdők, diétakurák. — Évenként 800-an, többnyire magyarok, látogatják, nyári lakások, olesó árak. — Grácból nyáron automobil — omnibusz. — Az orvos magyar. — Prospektust ingyen küld

242-3- . **Dr. Ruprich** igazg. főorvos.

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanicky-u. 18.
Benzin-lokomobil. Szívó-gázmotor.

elsőrendű gyártmány kedvező fizetési feltételek mellett. 1-2 fillér üzem költséggel. Árjegyzőkek ingyen.

Több mint ezer gép üzomben.

APRÓ HIRDETESEK.

Dija 10 szög 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A
"DEBRECEN"
 szerkesztőségének
 és
 kiadóhivatalának
 Telefon száma
412.

A valódi „Tulipánerdő“
 szivarka hüvely és szivar-
 ka-szipka gyári főraktára
 Harmathy Pál könyvkeres-
 kedésében van Fűvészkert-
 u. 14. csakis ott kap-
 hatunk valódi „VERGÉ“
 egészségi papirból készült
 szivarka hüvelyeket leg-
 olcsóbban: 100 Tulipán
 hüvely 12kr. Tiszti hüvely
 10 kr. Progress 10 kr.
 King 08 kr. Rákóczy 12
 kr. Ambre 12 kr. Aranyoz-
 zott hüvely 18 kr. viszont
 eladóknak kedvezmény.—
 Telefon 374. Egy tanuló
 felvétetik. 360-10-5.
 Egy jó családból
 való 4 középosztályt vég-
 zett fiu, férfi és női divat
 tüzletbe tanulónak felvé-
 tetik. Cim a kiadóhiva-
 talba.

A vakációban
 középiskolai tanulók taní-
 tását, javító vizsgákra való
 előkészítését elvállalja jo-
 gász. Cim a kiadóhivatal-
 ban.

Egy
 jó forgalmu kovács mű-
 hely egy szoba konyhával
 a tulajdonos elhalálása
 miatt bérebe kiadó. Érte-
 kezhetni Özvegy Megyeri
 Józsefnél Püspök la-
 dányban. 383-1-1.

Antalfy Ferencz
 könyvkötészetében piac-
 31 szám. készülnek: egy-
 szerű és diszes könyvbe-
 kötések, bőr, Plüss papir
 képkeretek, dobozok, tár-
 cák tárca javítások stb.
 360-x-8.

Jó karban
 levő egy ló-utáni kocsi
 jutányos áron eladó, Érte-
 kezhetni Gólya-utca 17.
 370-—

Irodába ajálkozik
 jóírású VII. gymnazista.
 Cim: Szatnai Ferenc, Vörö-
 smarty-u. 30.

Honi gyártmány
Karton, Batiszt és Delinek,
 továbbá: 248-x-68
Hímzett Batiszt és Vászón Ruhák
 nagyválasztékban kaphatók
Bosznay J. és Társa
 divat-áruházaiban
 Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

B. Hamisítványoktól óvakodjunk.

Utiánatokról óvakodjunk.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.
 Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni.

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan fel-
 szívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első
 kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha
 bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyom-
 talanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztálanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros
 tapintatúvá, fényesse, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a pu-
 der elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyer-
 mekded üdeséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.
 Leglényegesebb előnye, hogy higanyt ölmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-pudot K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcvizi 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
 gyógyszerész ARADON. 176-10-9

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. L. Kovács
 Nándor, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszerárakban.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borviz.

A „**főkuti**“ gyógy-borviz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványviz
 ugy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „**Kossuth kuti**“ gyógy borviz kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyuviz, gaz-
 dag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél.
 továbbá az angol görvély kóroknál.

A „**Boldizsár kuti**“ gyógy-borviz nemesak kiválóan üdítő élvezeti viz; de kitűnő
 sikerrel használatik a vese, húgy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztő
 szervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.
Nagy litium tartalma. Húgyhajtó hatása. Szénsav dus. Csira (bacillus) mentes

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra hogy egészsége, ifjui frissesége megmaradjon, az jöjjön Bor-
 székre az egészségének, újjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik fe-
 nyőöserdőben). Tiszta portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforások. Szén-
 savval telített hideg lobogó fürdők, kitűnő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők,
 hideg vízzel gyógyító intézet, masszáz, villamozás, tej és savókúra, terainkúra. Villámvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágítással szivesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmege)
 Naponta Dédáról — Borszékre kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra Autombil járat.
 Kapható Debreczenben: Klein Ignác urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben,
 nevezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.
 Utolsó vasut állomás Dédá. Posta, távirtda és telefon helyben.

Tulipán-Padlófénymáz!
 (Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymáz!
 (Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymázt, mert

- A Tulipán-Padlófénymáz** az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymáz** tartós, rögtönsszáradó és tükörfényű gyönyörű zománczezal bir.
- A Tulipán-Padlófénymáz** vizez mosható
- A Tulipán-Padlófénymáz** tetszetős, nemzetiszintű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csoma-
 golva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymáz** minden nagyobb fűszerkereskedésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kencegyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

275-5-5.